

LUNDS
UNIVERSITET

B-uppsats i statsvetenskap

Sveriges säkerhetsdiskurs och hotet från kinesiska direktinvesteringar

En studie av diskurserna kring kinesiska direktinvesteringar inom säkerhetspolisen och
regeringen mellan 2018 och 2022.

Johan Dahl

Pontus Sjöström

Abstract

Denna studie är en diskursanalys med WPR-ansats av den svenska regeringens och säkerhetspolisens uttryckta syn på kinesiska direktinvesteringar. Utifrån säkerhetsiseringsteorin analyseras diskursen i statsråds uttalanden, regeringens *Arbetet i frågor som rör Kina* respektive säkerhetspolisens årsböcker. Denna studie ämnar att öka förståelsen för om aktörerna uppvisar säkerhetsiserande eller avsäkerhetsiserande tendenser kring kinesiska direktinvesteringar. Frågeställningen är följaktligen *Hur skiljer sig regeringens kontra säkerhetspolisens uttryckta diskurs kring kinesiska direktinvesteringar i respektive uttalanden under mandatperioden 2018-2022 utifrån säkerhet?* Studiens resultat antyder att regeringen och säkerhetspolisen uttrycker skilda uppfattningar kring säkerhet i relation till kinesiska direktinvesteringar. Regeringen uttrycker avsäkerhetsiserande tendenser i frågan och betonar ekonomiska fördelar av investeringarna medan säkerhetspolisen har säkerhetsiserande drag gällande hoten som anses följa med pengarna från Kina.

Nyckelord: kinesiska direktinvesteringar, säkerhetsiseringsteori, hot, säkerhet, säkerhetsiserande drag, avsäkerhetsiserande drag, diskurs, diskursanalys, WPR

Antal ord: 9408

Innehållsförteckning

Abstract	1
1. Inledning	4
2. Syfte och frågeställning	5
2.1 Syftet	5
2.2 Frågeställning	5
3. Bakgrund	6
3.1 Kina och direktinvesteringar i Sverige	6
3.2 EU:s och Sveriges respons	7
4. Tidigare forskning	8
4.1 China anxiety	8
4.1.2 Den nuvarande tidsperioden: China anxiety	8
4.2 Governance and planning in a ‘perfect storm’: Securitising climate change, migration and Covid-19 in Sweden	9
4.3 Chinese Direct Investment in Europe – Challenges for EU FDI Policy	10
4.4 Denna studie i förhållande till tidigare forskning	11
5. Teori	12
5.1 Säkerhetsisering	12
5.2 Avsäkerhetsisering	13
5.3 Den ekonomiska sektorn i den liberala västvärlden	14
6. Metoden	15
6.1 Tillvägagångssätt	15
6.2 Diskursanalys	15
6.3 What's the problem about? WPR	15
6.4 Analytiska hjälpmedel enligt WPR	16
6.5 Analytiska verktyg för säkerhetsisering och avsäkerhetsisering	17
6.5.1 Säkerhetsisering	17
6.5.2 Avsäkerhetsisering	17
6.6 Insamlingen av materialet och urval	17
6.7 Avgränsning	18
6.8 Kritik och försvar av kvalitativ forskning	19
7. Analys	20
7.1 WPR analys av säkerhetspolisen	20
7.1.1 What's the problem represented to be in this specific case?	20
7.1.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the problem?	21
7.2 Säkerhetspolisens säkerhetsiserande tendenser i frågan	22

7.2.1 Vilka referensobjekt identifieras och vilka existentiella hot argumenterar Säkerhetspolisen för?	22
7.2.3 Hur legitimerar det existentiella hotet extraordinära åtgärder?	24
7.3 WPR-analys av regeringen	25
7.3.1 What's the problem represented to be in this specific case?	25
7.3.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the problem?	26
7.4 Regeringens avsäkerhetiserande tendenser i frågan	27
7.4.1 Hur uttrycker regeringen avsäkerhetisering av kinesiska direktinvesteringar	27
7.5 Översikt	28
8. Diskussion och slutsats	30
Referenslista	32

1. Inledning

“Kina verkar systematiskt för att förändra det internationella systemet i en för landet gynnsam riktning. Den liberala världsordningen och USA som ledande makt utmanas” (Must, 2020, s.26). Nej det är inte John Mearsheimer som uttryckte detta, världssynen kommer istället från den svenska militära underrättelsetjänsten. Västvärlden med USA i spetsen har drivit på den liberala tanken om den fria internationella marknaden och fred genom interdependens. För att gynna den ekonomiska öppenheten har handelsfrågor inte behandlats som säkerhetshot. Säkerhetiseringsteoretiker varnar för att global handel förr eller senare leder till att nya säkerhetsproblem uppstår (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.211-212). Under 2022 har ledande aktörer inom internationell handel som Tyskland och Storbritannien uttryckt sig kritiska till ekonomiskt beroende av stater med auktoritära tendenser. Storbritanniens premiärminister Richi Sunak yttrade följande uttalande i relation till Kina, “Let’s be clear, the so-called “golden era” is over...along with the naïve idea that trade would automatically lead to social and political reform.” vidare konstaterade han “We recognise China poses a systemic challenge to our values and interests... a challenge that grows more acute as it moves towards even greater authoritarianism.” (Gov.UK, 2022) Tysklands utrikesminister Anna-Lena Baerbock förtydligade sin regeringsposition med orden “As is well known, we clearly stated in the coalition agreement that China is our partner on global issues, that we cannot decouple in a globalized world, but that China is also a competitor and increasingly a systemic rival,” (Tamma, 2022).

I Sverige har olika sentiment kring Kinas påverkan på Sverige hamnat på agendan. Säkerhetspolisen kategoriserar Kina som ett av de tre största säkerhetshoten mot den svenska nationella säkerheten tillsammans med Ryssland och Iran (Säkerhetspolisen, 2021, s.25). Samtidigt påtalar svenska statsråd gällande de positiva aspekterna av kinesiska direktinvesteringar i den svenska ekonomin och samhällsutvecklingen (Farmanbar, 2022). Det är allmänt känt bland svenska politiker att den kinesiska staten stjälar teknologi från svenska företag och strategiskt förvärvar verksamheter som är viktiga för att det svenska samhället ska fungera (Damberg, 2021). Frågan ställer sig hur svenska experter i säkerhetsfrågor, som säkerhetspolisen, står i relation till de som ska leda landet i folkets intresse, det vill säga den svenska regeringen?

2. Syfte och frågeställning

2.1 Syftet

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur avsäkerhetiserande tendenser presenteras inom ramen för regeringens uttalande gällande kinesiska direktinvesteringar kontra säkerhetspolisens konstruktion av säkerhetiserande drag i frågan. Studien avser att med hjälp av de utvalda teorierna tydliggöra skillnaderna mellan regeringens och säkerhetspolisens uttryckta diskurser.

2.2 Frågeställning

Hur skiljer sig regeringens kontra säkerhetspolisens uttryckta diskurs kring kinesiska direktinvesteringar i respektive uttalanden under mandatperioden 2018-2022 utifrån ett säkerhetsperspektiv?

3. Bakgrund

I detta stycke presenteras information som ger kontext till studiens senare delar. I del 3.1 kommer en överblick av den kinesiska investeringsstrategin ges, sedan läggs det fram exempel på faktiska bolagsförvärv. Under rubriken 3.2 sammanfattas EU:s och Sveriges mest omfattande respons till investeringarna.

3.1 Kina och direktinvesteringar i Sverige

År 1999 introducerades "Go out"-strategin som ses vara startskottet för den pågående kinesiska globaliseringen. Kinesiska företag uppmanades att investera utomlands och gavs incitament i form av finansiering från statliga banker (Hellström, Almén & Englund, 2019 s.12). År 2015 lanserade den kinesiska staten en mer expansiv tioårig, ekonomiska utvecklingsplan kallad "Made in China 2025". Målet är att uppnå kapaciteten att producera produkter som tidigare behövts importeras från framförallt västvärlden. Några sektorer som har identifierats som centrala är teknologi för informationsinsamling, transport, energi och maskiner (Hellström, Almén & Englund, 2019, s.12-13). Kina vill följaktligen utvecklas från produktionsland till högteknologiskt industriland. Ett sätt att förverkliga detta är genom direktinvesteringar i existerande svenska företag, så kallade M & A investeringar (Merger & Acquisition). Sedan 2010 har företag som är underordnade den kinesiska staten tagit kontroll över några av Sveriges största bolag. 2010 skedde det första anmärkningsvärda uppköpet då kinesiska Geely köpte 100% av Volvo Cars för uppskattningsvis 1,8 miljarder dollar, sedan förvärvade samma koncern år 2018 15,6% av Volvo AB. Utöver dessa miljardaffärer är andra anmärkningsvärda uppköp, hotellkedjan Radisson, Nordic Cinema Group, NEVS som tillverkar elbilar och 9,2% i musikjätten Spotify. FOI:s studie identifierade att 51 svenska företag hade förvärvats i affärer där majoritetsägandet blev kinesiskt, ytterligare 14 förvärv gällde minoritetsandelar (Hellström, Almén & Englund, 2019, s.3 & 7). De största sektorerna för kinesiska investeringar i Sverige har fram till 2021 varit industriprodukter och maskiner, hälsovård och bioteknik, informations- och kommunikationsteknik, elektronik, fordon, fastigheter hotell och slutligen konsumentvaror och tjänster (Hellström, Almén & Englund, 2021, s.14).

3.2 EU:s och Sveriges respons

Europeiska unionen (EU) har valt att införliva ett ramverk för att granska utländska investeringar i medlemsstaterna. Detta ramverk syftar till att medlemsstaterna och kommissionen skapar möjligheter att adressera de risker som kan uppstå av de utländska direktinvesteringar inom områdena säkerhet och allmän ordning (EU, 2019). Den svenska regeringen har reagerat på EU:s rekommendation genom att tillsätta ett granskningsutskott med två huvuduppgifter, att göra EU-förordningen tillämpbar i Sverige och att redovisa ett möjligt svenskt verktyg för att granska utländska investeringar i skyddsvärda branscher (Direktinvesteringsutredningen, 2021, s.1). Utredningen lämnade sitt slutbetänkande i november 2021 och fastslog att Sverige behöver en omfattande utvidgning av screening för utländska direktinvesteringar. Detta framförs i rapporten: “Befintliga regelverk hanterar inte riskerna med utländska direktinvesteringar på ett tillfredsställande sätt” (Bertelsen & Stenbäck, 2021, s.25). Första resultatet av utredningen kunde bekräftas den 1 november 2020 då “lagen (2020:826) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar och förordningen (2020:827) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar” trädde i kraft (Regeringskansliet, 2021).

4. Tidigare forskning

4.1 China anxiety

Eftersom Kina blivit likställt med ett hot gentemot Europa har begreppet China anxiety applicerats för att begripliggöra hotbilden inom ramen för utländska direktinvesteringar. Begreppet har sitt ursprung från det anglo-amerikanska perspektivet och används för att definiera västvärldens rädsla för Kinas ökande makt (Zhang, 2013, s. 1408). Denna maktökning har blivit allt mer karaktäriserad som mjuk makt. Detta innebär landets ekonomiska inflytande globalt (direktinvesteringar) samt dess politiska charm som har blivit en allt större del av landets utrikespolitik. Rädslan har sin utgångspunkt i en rad fenomen, bland annat att Kinas ökande makt är ett synonym till USA:s förfall. Även den mjuka makten som Kina byggt upp är på bekostnad av USA:s, samt att den transformerar maktbalansen internationellt (Zhang, 2013, s. 1409). Vidare kan "cauldron of anxiety" förklara innebörden av denna rädsla mer djupgående. Denna proklamerar att Kinas ökande makt inte är det enda som är roten till rädslan utan även Kinas strategiska intentioner. Detta baseras på att Kina som land drivs av ett auktoritärt styre och därav fattar beslut och fastslår strategier bakom stängda dörrar (Zhang, 2013, s. 1410). Som tidigare nämnt har Kinas mjuka makt konstitueras bland annat av direktinvesteringar globalt, ett internationellt ekonomiska verktyg som används för att uppnå Kinas ekonomiska och politiska ambitioner. Dessa direktinvesteringar har bidragit till China anxiety som karaktäriserar diskursen gällande kinesisk globalisering. Tidigare karaktäriserades de kinesiska direktinvesteringarna genom ett tydligt fokus på resurssökande, men har övergått till allt blir allt mer marknadssökande, tillgångssökande samt effektivitetssökande (Brennen, L. & Vecchi, A., 2021, s. 1067).

4.1.2 Den nuvarande tidsperioden: China anxiety

Europeisk China anxiety togs uttryck 2016 då Tyskland förlorade mark mot Kina inom diverse sektorer. Kinesiska företag blev allt starkare och Tyskland blev tillbakatryckta på en rad fronter samt att flödet av investeringar mellan länderna blev endast ensidigt från Kina. Teknologiska innovationer som Tyskland länge legat framkant inom har successivt förflyttats till Kina i och med Kinas ambitioner som konstitueras i "Made in China 2025". Länder som Frankrike och Storbritannien har under samma period ökat regleringarna gällande utländska direktinvesteringar och därav ställer högre krav på dessa. Detta har blivit tydligare då länder

inom EU kräver krafttag av unionen gällande regleringar av dessa. China anxiety blev tydligast 2017 i talet av europeiska kommissionens dåvarande ordförande, Jean-Claude Juncker, då han proklamerade vikten av europeiskt försvar av strategiska intressen samt en introducering av ett nytt ramverk för att kunna undersöka utländska direktinvesteringar (Brennen, L. & Vecchi, A., 2021, s. 1076-77). För att illustrera China anxiety kan debatten gällande Huaweis involvering och utveckling av 5G presenteras. Kinesiskägda Huawei har länge kritiserats för att brista inom säkerhet vilket har gjort att länder och experter har ifrågasatt implementeringen av företagets förvaltning av 5G. Istället har dessa förespråkat att använda andra aktörer som är mer pålitliga, så som Nokia och Ericsson. För att vidare förstå varför China anxiety har ökat i Europa kan Kinas Belt and Road Initiative (BRI) belysa detta fenomen ytterligare. BRI har konceptualiserat kinesiska investeringar i en kontext som uppfattas av europeiska stater som en väl genomtänkt plan. Det uppfattas som ett slags mönster för investeringar utomlands, snarare än individuella investeringar av diverse aktörer (Brennen, L. & Vecchi, A., 2021, s. 1079).

4.2 Governance and planning in a ‘perfect storm’: Securitising climate change, migration and Covid-19 in Sweden

Vidare tidigare forskning är den gemensamma artikeln *Governance and planning in a ‘perfect storm’: Securitising climate change, migration and Covid-19 in Sweden*. Verket ämnar att ge en överblick, analysera och reflektera kring säkerhetsisering, styrning och planering i tre nutida kriser för Sverige. Detta genomförs genom att policy kring klimat-, migrations- och covidkrisen ställs i relation till säkerhetsisering (Elander, Granberg & Montin, 2021, s.1). Denna studie anses vara relevant för denna studie då den ger en omfattande insikt kring säkerhetsisering och avsäkerhetsisering inom svensk politik i aktuella fall. De tre professorerna bidrar med viktig bakgrundsinformation kring hur en studie av säkerhetsisering kan genomföras och ökar förståelsen för hur den socialdemokratiska regeringen har identifierat hot samt vilka åtgärder som har implementerats.

Författarna börjar med en omfattande kartläggning av kriserna och de aktörer som anses vara relevanta. Sedan används Carol Bacchis “What is the problem represented to be?” och narrativ teori för att tydliggöra vilka hot som uttrycktes i samband med de tre tidigare nämnda händelserna, hur dessa hot bemöttes av alternativa sätt att säkerhetsisera (counter-säkerhetsisering) och slutligen ger professorerna en bedömning av hur framtiden

kommer att se ut (Elander, Granberg & Montin, 2021, s.4-5). Under rubriken *Climate change - a long slow distance race* beskrivs den svenska säkerhetsiseringen som en långvarig process som uttrycks i en "ecological modernisation agenda". För att möjliggöra detta ges en omfattande sammanfattning av den svenska politiken kring klimatfrågor och tidigare forskning (Elander, Granberg & Montin, 2021, s.11). Det andra fallet *Migration policy as a regulation lottery* går igenom hur Sverige gick från Fredrik Reinfeldts "öppna era hjärtan"-tal till en mer restriktiv migrationspolitik. Flera utsagor från politiker används här för att motivera hur denna omställning skedde. Regeringens säkerhetsiseringsakt konstruerar den omfattande migrationen som ett hot mot den svenska välfärden medan oppositionspartiet Sverigedemokraterna counter-säkerhetsiserar genom att påstå att den svenska identiteten är hotad. Med hjälp av retorik konstruerade regeringen ett akut hot, vilket möjliggjorde implementeringen av drastiska åtgärder som gränskontroller och restriktiva asylpolitik (Elander, Granberg & Montin, 2021, s.14-15). Det sista exemplet av Covid-19 belyser mestadels regeringens avsaknad av handlingar och hur ansvaret lades på Folkhälsomyndigheten. Ingen tydlig säkerhetsisering identifierades och vid tiden för studiens genomförande (2021) påstås att regeringen står inför utmaningen att säkerhetsisera krisen (Elander, Granberg & Montin, 2021, s.20-21).

4.3 Chinese Direct Investment in Europe – Challenges for EU FDI Policy

Forskning från *Kiel Institute for the World Economy* menar på att ökande kinesiska direktinvesteringar i europa har resulterat i tilltagande oro inom ekonomi, politik och nationell säkerhet. Ekonomiska bekymmer som identifieras är att kinesiskt inflytande i företag kan resultera i en ensidig transfer av teknologi, europeiska stater fruktar således att de inte får ta del av den kunskap som ursprungligen genererats inom dess gränser. Kinesiska företag har därtill fördelen att de i vissa fall är skyddade från europeiska direktinvesteringar genom lagstiftning, vilket inom Europa ses som en orättvis fördel (Bickenbach & Liu, 2018, s.15-16). Politiska skäl till misstänksamhet är att Kina kan använda investeringar som ett politiskt verktyg genom exempelvis hot om att sluta investera. Enligt artikeln har Kina vid flera tillfällen eftersträvat politiska mål utomlands, genom att använda sitt ekonomiska inflytande. Inom nationell säkerhet växer oron kring kinesiska direktinvesteringarna eftersom Kina inte är en säkerhetspolitisk allierad av EU, som därtill strävar efter allt mer globalt inflytande och har en snabbt växande militär. Kinesiskt spionage inom såväl politik och

ekonomi har ökat oroligheterna kring kinesiska direktinvesteringar och vilka mål som ligger bakom dessa (Bickenbach & Liu, 2018, s.16).

4.4 Denna studie i förhållande till tidigare forskning

Den tidigare forskningen kring “China anxiety” finner att det finns en utspridd rädsla och skepticism gentemot Kinas ökande inflytande inom den internationella politiken och ekonomin. Det öppnar dock upp för följdfrågan hur detta uttrycker sig bland nationell ledning och om etablerade säkerhetsjänster anser att det upplevda obehaget är mer än en ogrundad paranoia. Situationen inom den svenska regering i förhållande till uttryckt skepticism mot Kina är ett svagt utforskat område. *Governance and planning in a ‘perfect storm’: Securitising climate change, migration and Covid-19 in Sweden* ger en bra översikt över hanteringen av tre tidigare kriser men inte heller denna studie ger en djupare insikt i den faktiska, språkliga konstruktionen av hotet. *Chinese Direct Investment in Europe – Challenges for EU FDI Policy* ger en generell bild av det hur det kinesiska hotet uppfattas i Europa. Författarna ger även en rad av förslag och rekommendationer kring hur de menar att en möjlig hantering av kinesiska direktinvesteringar skulle kunna se ut. Studien ger dock inte heller någon djupgående analys på nationell nivå och behandlar inte hur den nationella diskursen ser ut. Den noggranna läsningen av studier inom området visade på samma existerande kunskapshål. Studierna ovan representerar en av de existerande kunskapsluckorna som denna studien ämnar att täcka. Då författarna avser att studera Sveriges regering och dess statsråd samt säkerhetspolisen som en jämförande motpol, ämnar studien att bidra med ny kunskap inom området.

5. Teori

I denna del ges en förklaring för valet av teori och sedan en generell beskrivning av de teoretiska delar som är intressanta för senare användning i analysen. Säkerhetisering och avsäkerhetisering används för att öka förståelsen kring huruvida regeringen och säkerhetspolisen beskriver kinesiska direktinvesteringar som ett säkerhetsproblem eller inte.

5.1 Säkerhetisering

5.1.2 Vad är säkerhetisering?

“Security is the move that takes politics beyond the established rules of the game and frames the issue either as a special kind of politics or as above politics” (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Säkerhetisering förflyttar ett problem till att vara ett existentiellt hot som kräver drastiska åtgärder som går utanför den reguljära hanteringen av politiska frågor. Exempelvis kan lagar genomföras eller resurser allokeras som inte hade varit möjliga under normala förhållanden. Inom internationella relationer skulle ett sådant problem vara av den karaktär att det kan påstås vara viktigare än andra och att dess hantering följaktligen bör prioriteras (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Ett ämne som säkerhetiseras presenteras som ett hot där det inte finns utrymme att väga alternativa tillvägagångssätt och möjliga konsekvenser. Slutsatsen är att hotet elimineras eller att allt förlorar relevans då existensen av det skyddsvärda referensobjektet upphör (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Säkerhetisering är processen då en aktör lyckas med att sälja in sin bild av hotet till den tilltalade publiken och på så vis skapar en agenda där det är möjligt att gå vidare till extrema åtgärder. Försöket att konstruera och legitimera ett existentiellt hot kallas ett *säkerhetiserande drag*. För att förtydliga, *säkerhetiserande drag* definieras som “En diskurs som tar formen att presentera något som ett existentiellt hot mot ett referensobjekt” (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.25).

5.1.3 Säkerhetisering som *speech act*

För att kunna nå en djupare förståelse av säkerhetisering och inte endast beröra en översiktlig sammanfattning kommer denna studie att utgå ifrån Wævers, Wildes och Buzans specifika syn på teorin. Säkerhetisering som lingvistisk process behöver inte vara beroende av ett reellt hot. Styrande eliter har makt och medel att välja vilka ämnen som tar plats på agendan som ett nationellt hot. Wæver, som är en ledande tänkare inom Köpenhamnskolans uttryckte med orden, “the utterance itself is the act ... by uttering “security”, a state representative moves a

particular development into a specific area, and thereby claims a special right to use whatever means necessary to block it.” (Wæver, 1995, s.55). Denna process kallas *speech act*. Kännetecknande för uttalanden av denna art är att de för med sig en risk. Genom att säkerhetsisera mot en alternativ ordning som ett säkerhetshot riskerar aktören att allmänheten inte delar synen att den styrande elitens uppfattning är bättre än det porträtterade hotet. För att säkerhetsisering genom *speech act* ska kunna vara möjlig krävs två parter, en säkerhetsisierande aktör och ett referensobjekt. Förstnämnda är de styrande eliterna som har makt och medel att konstruera ett akut hot samt har förmågan att implementera drastiska åtgärder. Mer konkret är det aktörer som genomför en *speech act*. Referensobjekt är det som sägs vara hotat, inom internationella relationer handlar det ofta om staten (Buzan, Wæver, Wilde, 1998, s.36-40). För att säkerhetsisering ska kunna genomföras krävs det följaktligen ett trovärdigt hot som riktar sig mot ett referensobjekt, vars överlevnad allmänheten uppfattar som viktigt. Slutsatsen är att legitimering är en central aspekt av säkerhetsisering. Den säkerhetsisierande aktören måste ha/skapa stöd i sin uppfattning att det finns ett reellt hot mot ett referensobjekt vars överlevnad eftersträvas av de tilltalade.

5.2 Avsäkerhetsisering

Avsäkerhetsisering fungerar precis som säkerhetsisering då språkbruk avgör vad som ska ses som ett hot. För att fördjupa förståelsen för avsäkerhetsisering drar den inte samma slutsats som säkerhetsisering, alltså att förklara något som ett hot som kan rättfärdigas med motåtgärder. Snarare avser begreppet att utesluta påståendena gällande hot och försvar och istället låta utmaningarna bli av allmän karaktär (Buzan, Wæver & Wilde. 1998, s. 29). Med detta sagt bör förståelsen av avsäkerhetsisering illustreras för att fördjupa begreppets innebörd, därmed beaktas relationen mellan öst- och västeuropa under kalla kriget. Relationen mellan dessa symboliserades av att västliga stater var mycket mer stabila på grund av intern legitimitet. Detta innebar att väst var starkt och öst var svagt samt att skillnaden innebar att dessa konceptualiserade begreppet “säkerhet” olika. För väst blev hotet främst i form av militära aspekter men även i form av diplomati, medan öst fokuserade på hotet från insidan (ekonomisk säkerhet och nationell politik). En stor del av dialogen mellan öst och väst bestod av att sätta begränsningar på konceptet “säkerhet”. Genom att begränsa och därav förändra hot till utmaningar och säkerhet till politik kunde detenté aktörer i väst försöka avvärja regimer och eliter i öst från att applicera “säkerhet”. Genom att göra detta kunde politisk kamp återigen se ljuset i östeuropa. Genom förhandlad avsäkerhetsisering och begränsning av

användandet av "säkerhet", som talhandling (speech act), bidrog detta till en förändring av samhällena och systemen i öst (Wæver, 1995, s. 10). Avsäkerhetsisering blir därav tydligt genom att något görs ofarligt och av allmän karaktär. Hotet förflyttas därefter till att bli av vardagliga mått och en del av den politiska vardagen.

5.3 Den ekonomiska sektorn i den liberala västvärlden

Inom den ekonomiska sektorn definieras nationellt hot som risken att gå i nationell konkurs eller mer specifikt att inte kunna tillhandahålla medborgarnas grundläggande behov. Buzan skriver att företag endast kan säkerhetsiseras inom liberala stater om de är centrala för den fortgående funktionaliteten av marknaden. En nationalistisk ekonomisk syn kan gå längre och inkludera alla industrier som är nödvändiga för att staten ska vara militärt självförsörjande (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s.100-101). Möjligheten att säkerhetsisera den ekonomiska sektorn är följaktligen beroende av den ideologiska synen på nation och ekonomi. Den liberala statens strävar efter öppna marknadens konkurrens och öppenhet vilket gör det svårt att tala om internationella ekonomiska frågor som hot. Säkerhetsisering av nationens konkurrenskraft på den internationella marknaden, av upplevd rättvisa eller orättvisa gällande tillgångar till investeringar och utländska investeringars ekonomiska påverkan, ligger ej i fas med liberal teori. Vad som kan legitimiseras är att säkerhetsisera behovet av ett fortsatt reformprogram, för att den nationella ekonomin inte ska kopplas ifrån världsekonomin (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.105).

Efter Sovjetunionens fall blev den kapitalistiska ekonomiska tanken den klart dominerande synen i Europa. Liberala tankar om en öppen och fri internationell marknad som präglas av interdependens mellan stater krävde en avsäkerhetsisering av ekonomin. För den liberala modellen är det mest gynnsamma att begränsa säkerhetsisering till den militära sektorn för att undvika inskränkningar av den förespråkade öppenheten i det internationella systemet (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.209-210). Genom omfattande avsäkerhetsisering i liberalismens namn legitimeras också mäktiga aktörers ekonomiska penetrering av mindre stater som får acceptera situationen. Den liberala vågen förflyttade icke militära problem till "vanlig" politik och gjorde det svårt att legitimera hot som säkerhetsshot om de var icke-militära (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.210). Redan 1998 identifierades dock säkerhetsproblem som uppstått ur den liberala avsäkerhetsiseringen. Den fria marknadens globalisering skapade sina egna nya hot (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.211-212).

6. Metoden

6.1 Tillvägagångssätt

I denna del presenteras de metodologiska verktygen som använts för att studera ämnet i fråga. För att genomföra studien används en diskursanalys i form av WPR-ansatsen. Målet är att identifiera de bakomliggande problemen som impliceras av åtgärder som respektive aktör proklamerar i uttalandena, därefter ska ansatsen synliggöra diskurser för respektive aktör. Vidare är studien en teorikonsumerande, kvalitativ fallstudie som avser att analysera de diskurser som respektive aktör yttrar utifrån säkerhetiseringsteorin. Författarna har även uteslutit förmågan att generalisera resultatet för att möjliggöra en fördjupning av diskursanalysen och därav belysa aktörernas yttranden, detta presenteras mer djupgående i studiens avgränsning, i del 8.5.2.

6.2 Diskursanalys

Då studien ämnar att undersöka uttalanden och språkbruk kommer en diskursanalys att tillämpas. Enligt diskursanalysen skapar och konstituerar språket den sociala verkligheten, den beskriver hur diverse versioner av omvärlden, samhället och händelser konstrueras inom diskurser. Fördelen med en diskursanalys är att den kan tillämpas på både tal och text vilket är nödvändigt för denna studie som ämnar att undersöka uttalanden i textformat (Bryman, 2016, s. 640). Diskursanalys är det självklara valet för att analysera om något konstrueras som ett hot eller inte. Diskursanalysen används i denna studie för att identifiera och förstå språkkonstruktioner i förhållande till säkerhet. Ord som bland annat säkerhet och hot måste analyseras utifrån sin kontext för att öka förståelsen kring om det verkligen handlar om säkerhetiserande eller avsäkerhetiserande tendenser. Viktigt att notera är att inte alla uttalanden som talar om "säkerhet" är ett försök till säkerhetisering och att säkerhetisering kan genomföras utan att ordet "säkerhet" nämns (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.27).

6.3 What's the problem about? WPR

För att genomföra analysen kommer en WPR-ansats att tillämpas. Denna ansats menar på att genom observationer av specifika policy förslag, visar förslaget en förståelse för ett problem. Med detta menas att förslaget konstituerar och formar problemet. "What's the Problem represented to be?" ämnar att identifiera hur aktören tänker kring ett problem och på så vis

öka förståelsen för hur den agerar (Bacchi, 2018). Även stater är aktivt delaktiga till konstruktionen av problemrepresentationen, istället för att endast reagera på problemet. Hur problemet konstitueras drar med sig implikationer gällande hur problemet uppfattas, hur människor som är involverade behandlas samt hur dessa tänker om sig själva. Genom att fastställa att allmänna förslag på policier konstituerar ett problem skapas en fördjupad förståelse av aktörens roll i konstruktionen av denna. WPR-ansatsen tillvägagångssätt för policy- och förslagsanalys består av sex interrelaterade frågor för att undersöka problemrepresentationen (Bacchi, 2009, s. 1-2). Den första frågan har valts för att identifiera problemet genom yttrande åtgärder och den andra frågan används för att skapa en mer djupgående förståelse för respektive diskurser. De andra frågorna i WPR-ansatsen uteslöts då dessa lägger fokus på varför problemrepresentationen kom till, vilka effekter dessa producerade samt hur bakomliggande processer används för att nå den önskade målgruppen. Dessa moment ämnar studien inte att undersöka och därav blir dessa inte användbara för undersökningen. Frågorna som används presenteras mer djupgående nedan (Bacchi, 2009, s. 2-19).

6.4 Analytiska hjälpmedel enligt WPR

Fråga 1: What's the problem represented to be in a specific case?

Denna fråga har till syfte att identifiera den uttrycka problemrepresentationen i en fråga genom att kolla på förslaget till förändring (Bacchi, 2009, s. 2-4). Frågans syfte är inte att se på hur ett problem presenteras utan istället vilka problem som antyds i den föreslagna lösningen (Bacchi, 2018). Det första som måste göras är således att identifiera lösningsförslagen i materialet. Därefter kan den egentliga analysen av vad som presenteras som problem börja.

Fråga 2: What presuppositions or assumptions underlie this representation of the problem?

Denna fråga har till syfte att belysa bakomliggande värderingar och omvärldsperspektiv som ligger till grund för problemrepresentationen med andra ord analyseras här ontologiska och epistemologiska an (Bacchi, 2009, s. 4-10). I detta steg av analysen ska det uppnås en bättre förståelse av diskursen bakom de problem som identifierades i *Fråga 1* (Bacchi, 2018).

6.5 Analytiska verktyg för säkerhetisering och avsäkerhetisering

6.5.1 Säkerhetisering

Enligt säkerhetiseringsteorin behövs det en säkerhetiserande aktör som uttalar att det finns ett hot mot ett referensobjekt som måste bemötas med extraordinära åtgärder (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Därför används de tre följande indikatorer på säkerhetiserande eller avsäkerhetiserande drag i denna studien.

1. Vilka referensobjekt identifieras och vilka existentiella hot utgörs mot dessa?

Denna fråga används för att förtydliga vem eller vad respektive aktör anses vara hotad. Definitionen av ett referensobjekt är “It has to survive, therefore it is necessary to...” (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.36). För att legitimera säkerhetisering krävs det ett hot som kan säljas in till “publiken”. Här analyseras vilket det framförda existentiella hotet är som hotar överlevnaden av referensobjektet (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24).

2. Hur legitimerar de existentiella hoten extraordinära åtgärder?

Åtgärderna kräver per definition en situation som legitimerar extrema åtgärder. Frågan behandlar således vilka åtgärder aktören vill genomföra som inte hade varit möjliga under normala förhållanden (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24).

6.5.2 Avsäkerhetisering

För analysen av avsäkerhetiserande tendenser kommer endast en fråga användas.

Anledningen är att avsäkerhetisering inte måste uppfylla lika långtgående krav som säkerhetisering. Det krävs inte ett tydligt referensobjekt, existentiella hot eller extraordinära åtgärder. Avsäkerhetisering innebär att förflytta utmaningarna från hot till den allmänhetliga sfären vilket avgränsar behovet för omfattande analys i förhållande till säkerhetisering (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s. 29).

6.6 Insamlingen av materialet och urval

Materialet för studien har valts från ett urval av politiska uttalanden och rapporter inom ramen för kinesiska direktinvesteringar. Statsrådets uttalandena samt regeringens skrivelse har enbart hämtats från regeringens och riksdagens hemsida. Säkerhetspolisens årsböcker från åren 2018 till 2021 har införskaffats från myndighetens egen officiella hemsida. Precis

som presenterats i avgränsningen har urvalet av statsråd gjorts baserat på antal uttalanden och befattningens relevans inom ramen för kinesiska direktinvesteringar. Sökorden för uttalanden i denna studien var “Kinesiska direktinvesteringar” och “Kinesiska investeringar” inom riksdagen. Materialets induktiva läsning påverkade också om uttalanden ansågs vara relevanta för studien. Viktigt att notera, att specifika statsråd har valts ut ska inte tolkas som att studien baseras på enskilda aktörer, politikerna används snarare som representanter för regeringens linje i frågan. Statsråden är representanter för regeringen vilket gör dessa till en del av ett större kollektiv. Under sådana förhållanden är det angeläget att tala om kollektivets syn på frågan istället för att tillskriva uttalanden till individen (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 41). Slutligen har författarna även valt att komplettera enskilda utsagor med regeringens officiella Kinastrategi som kallas *Arbetet i frågor som rör Kina*. Denna strategi har valts då den behandlar Sveriges officiella hantering av Kina och dess direktinvesteringar. Strategin ämnar att kompletterar de svenska statsrådets uttalanden som behandlas i denna studien.

6.7 Avgränsning

Ambitionen är att undersöka säkerhetiserande och avsäkerhetiserande tendenser. Analysen ämnar inte att ta reda på om processen har legitimerats av den tilltalade publiken, därför undersöks “publiken” inte i detta arbete (Se delen 7.1.2 *Vad är säkerhetisering* för skillnaden mellan säkerhetisering och avsäkerhetisering drag). Studien avgränsas till mandatperioden 2018-2022, detta görs av fem skäl. Det första skälet är att det innan denna mandatperiod finns en väldigt begränsad mängd uttalanden från statsråd inom ramen för uppsatsämnet. Det andra skälet omfattar en avgränsning till endast en politisk läggning gällande regeringsformen. Med detta menas att Socialdemokraterna har haft regeringsställningen under mandatperioden vilket gör att studien inte löper risk för att kontamineras på grund av flera olika politiska läggningar. Det tredje skälet är att de kinesiska direktinvesteringarna blev allt mer intensiva under denna perioden (Statista, 2022). Det fjärde skälet är att regeringen inte publicerade en officiell strategi för bemötandet av Kina förrän 26 september 2019 (Regeringen, 2019). Slutligen görs avgränsningen för denna period eftersom Säkerhetspolisens offentligt började klassa Kina som ett allvarligt hot åren 2017-2018. Denna observation grundas på skildringen av Kina i Säkerhetspolisens årsböcker. Innan 2017 omnämns “Kina” 0 gånger för att sedan efter 2017 blir landet en etablerad del av Säkerhetspolisens hotbild mot nationens säkerhet. Detta baseras på författarnas egna sökning av ordet “Kina” i alla årsböcker mellan 2010 och

2021 (Säkerhetspolisen, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021).

Regeringen är statens företrädare, verkställande aktör och följaktligen i en ställning att bilda åsikter och fatta beslut gällande säkerhetsfrågor. Därför är det av intresse att analysera vilken syn dess företrädare har i en så viktig fråga som nationell säkerhet. För att genomföra detta avser studien att använda regeringens "Arbete i frågor som rör Kina" för att skapa en djupare förståelse gällande regeringens fundamentala strategi för att hantera Kina. För att skapa en djupare förståelse för regeringens ställning används statsråds uttalanden gällande kinesiska direktinvesteringar. Avgränsningen av statsråd vars uttalanden används i studien grundar sig på två kriterier, antal uttalanden och befattningens relevans för området. Första kriteriet baseras på offentliga och officiella uttalanden som kan kopplas direkt till regeringens linje i inom ramen för kinesiska direktinvesteringar. För att undvika partiska webbsidor som riskerar att förvränga eller ta uttalanden ur kontext har författarna valt att avgränsa insamlingen av uttalanden från Riksdagens officiella webbsida. Sedan behövde statsråden också inneha en position som befattar sig med Beijings strategi. Baserat på dessa kriterier, samt noggrann läsning av materialet, fastslogs att Anna Hallberg, Sveriges före detta handelsminister, och Mikael Damberg, Sveriges före detta inrikes- och finansminister, samt Khashayar Farmanbar, Sveriges före detta energiminister, används i studien.

6.8 Kritik och försvar av kvalitativ forskning

För att öka transparensen av studien har författarna sett över fördelarna och nackdelarna av att använda en kvalitativ metod. Då studien baserar på författarnas tolkningsförmåga av materialet kan detta resultera i problematik för studiens replikerbarhet. Ifall studien skulle replikeras riskerar studien att få ett annat resultat baserat på vem som utför denna. Detta innebär att den externa reliabiliteten riskerar att bli lidande. Dock styrks studien av att den interna reliabiliteten är god då båda författarna är överens gällande tolkningsarbetet av materialet. Vidare har författarna bekantat sig med materialet och teorierna och därav skapat en god förståelse för ämnet vilket ämnar att styrka studiens interna validitet (Bryman, 2016, s. 465: 484-485).

7. Analys

För att strukturera analysen appliceras WPR-ansatsens först på säkerhetspolisens uttalandena, därefter används ansatsen för att belysa regeringens uttalanden. Sedan kommer respektive aktörs uttalanden att analyseras med hjälp av de analysverktyg som presenterades i del 8.5 i metoden.

7.1 WPR analys av säkerhetspolisen

7.1.1 What's the problem represented to be in this specific case?

Säkerhetspolisen har i sina årsböcker presenterar en rad åtgärder som sägs vara angelägna för att bemöta kinesiska direktinvesteringar. Det påstås att det finns ett stort gap mellan sårbarhet och säkerhetsskydd som måste åtgärdas. För att minska detta gap menar säkerhetspolisen på att en ökad kunskap gällande säkerhetsskydd och sårbarheter behövs, högre prioritering gällande dessa moment skulle resultera i ökad säkerhet (Säkerhetspolisen 2019, s. 39). Säkerhetspolisen fortsätter i sin Årsbok 2020, ”Sverige måste agera på samma sätt som de aktörer gör som bedriver underrättelseverksamhet och säkerhetshotande verksamhet mot vårt land. Det innebär att använda hela samhällets förmåga och säkerställa en samlad nationell ansträngning inom såväl statsförvaltningen, näringslivet som i övriga samhället” (Säkerhetspolisen, s.33, 2020). I dagsläget använder fientliga stater där Kina inkluderas mer omfattande resurser än vad det svenska samhället är berett att bemöta. Vidare har säkerhetspolisen även påtalat vikten av en nationell ansträngning där berörda politikområden är med och skapar starka och hållbara skydd som Sverige är i behov av. (Säkerhetspolisen, 2021, s. 7). För att kunna hantera hoten av direktinvesteringar men även annan skadlig verksamhet krävs således en utbyggd lagstiftning. Säkerhetspolisen betonar även hur viktigt det är att svenska samhället agerar omgående eftersom fortsatt fientlig verksamhet från Kina inskränker Sveriges möjligheter till totalförsvaret i framtiden (Säkerhetspolisen, 2019, s.22).

Åtgärder som presenteras ovan tyder på att det finns följande problem 1) en kunskapslucka mellan sårbarhet och säkerhetsskydd 2) bristande ansträngningar att bemöta hotet från fientliga stater framförallt Kina 3) bristande politiska åtgärder för att skydda Sverige. Alla

dessa problem anses kräva akuta lösningar. Detta tyder på att säkerhetspolisen syftar på att det finns ett säkerhetshot som inte tas på tillräckligt stort allvar.

7.1.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the problem?

I föregående stycke beskrivs problemen utifrån de föreslagna åtgärderna. I denna del kommer diskursen bakom problemen, som bestämdes i 9.1.1, att analyseras.

Kina beskrivs vara ett av de tre länderna i världen som utgör det största hotet mot den nationella säkerheten tillsammans med Ryssland och Iran (Säkerhetspolisen, 2021, s.25). Säkerhetspolisen uttrycker i sin senaste årsrapport att:

Kina bedriver en bred säkerhetshotande verksamhet för att vidmakthålla det kinesiska kommunistpartiets maktmonopol och nå uppställda mål, där ett viktigt mål är att säkra en position som global stormakt. I den globala maktkampen är bland annat teknik, råvaror, kunskap och innovationsförmåga hårdvaluta. För att bli en global stormakt är det nödvändigt att ligga långt framme inom dessa områden. Detta vet länder som Ryssland och Kina som storsatsar på att bli världsledande. Eftersom dessa länder inte är demokratiska och inte följer vedertagna regler mellan stater använder de bland annat sina underrättelsetjänster i denna strävan (Säkerhetspolisen, 2021, s.13).

Vidare menar Säkerhetspolisen att “Sverige ligger geografiskt långt från Kina, men befinner sig tydligt i den kinesiska intressesfären när det gäller strategiska investeringar och uppköp” (Säkerhetspolisen, 2019, s.33). Dessutom anses att “Hoten för därmed med sig skada för såväl Sveriges försvarsförmåga och ekonomiska välstånd som de fri- och rättigheter som utgör grunden för vårt demokratiska samhälle” (Säkerhetspolisen, 2020, s.32-33). Kinas hot som stat bryts sedan ner till mer specifika områden varav direktinvesteringar är ett. Det konstateras att svensk industri ligger i framkant inom områden av spetsteknologi, forskning och innovation vilket resulterat i att Sverige ligger inom Kinas långvariga intressesfär (Säkerhetspolisen, 2021, s.17). Hotet tros förverkligas genom att kinesiska företag gör strategiska uppköp av svenska företag inom framförallt energi- och tekniksektorn (Säkerhetspolisen, 2020, s.31). Uttalanden tyder på att säkerhetspolisen anser att Sverige har något som Kina vill komma åt och att den svenska säkerheten är allvarligt hotad som följd av

detta. Antagandet uttrycker att säkerhetspolisen tror att det finns en statlig strategi bakom direktinvesteringarna för att infiltrera svenska verksamheter och stjäla information. Bakom detta antagandet uttrycks en djupare syn på Kina som aktör i det internationella systemet.

Den kommunistiska regeringen i Beijing antas dessutom använda direktinvesteringar för att främja sitt internationella inflytande såväl politiskt, militärt och ekonomiskt (Säkerhetspolisen, 2019, s.6). Enligt säkerhetspolisen bedriver Kina även spioneri och olovlig underrättelseverksamhet för att driva in kunskap, information och produkter vilket har till syfte att stärka landets civila och militära utvecklingsförmåga. Direktinvesteringar används för att öka tillgången till informationen. Säkerhetspolisens lägesbedömning tyder på att Kina som helhet ses som en förlängd arm för vad som kallas dess "regim", en nedsättande betoning som oftast används för odemokratiska regeringar (Säkerhetspolisen, 2020, s.24). Enligt kinesisk lag är kinesiskt ägda företag obligerade att förmedla kunskap och information till kinas militära och civila underrättelsetjänst. Teknologi och kunskap som används till civila syften kan efter uppköp användas för att främja den kinesiska militären vilket ger Kina ytterligare medel att skada Sverige (Säkerhetspolisen, 2020, s.31). Dessa antaganden uttrycker en förutfattad mening att den kinesiska staten är en fientlig aktör, endast om detta är fallet är presentationen av Kina som ett sådant stort hot relevant. Att den kinesiska staten får tillgång till information från svenska företag genom direktinvesteringar är endast ett hot om uppfattningen existerar att Kina kommer skada Sverige med denna förmåga. Kina är bara en av många stater som direktinvesterar i Sverige men ändå pekas dessa investeringar ut som något särartat. Direktinvesteringar presenteras inte som problemet, hotet beskrivs ligga i att aktören som antas kontrollera dem har skadliga avsikter.

De bakomliggande antagandena för problemet identifierades som: 1) Synen att Kina är en fientlig stat som strävar efter internationellt inflytande. 2) För att möjliggöra denna process kommer Sverige att skadas till följd av detta.

7.2 Säkerhetspolisens säkerhetsiserande tendenser i frågan

7.2.1 Vilka referensobjekt identifieras och vilka existentiella hot argumenterar Säkerhetspolisen för?

För att säkerhetsiserande drag ska kunna identifieras krävs det ett uttalat existentiellt hot mot ett referensobjekt vars överlevnad presenteras som grundläggande (Buzan, Wæver & Wilde 1998, s.11). De referensobjekt som säkerhetspolisen nämner i sina årsböcker är spridda över flera sektorer och hotbilden är därmed bred. Men som det argumenteras inom säkerhetsiseringsteorin så är hoten inte separata från varandra, om ett hot förverkligas är den självständiga handlingsförmågan förlorad även på de andra områdena. Det är en av de aspekter som utmärker ett existentiellt hot (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24).

Först och främst uttrycks Sveriges förmåga till totalförsvar vara existentiellt hotat om det inte ageras omedelbart. Detta antagande motiveras med påståendet att information och kunskap måste skyddas och inte får hamna hos fientliga stater (Säkerhetspolisen, 2019, s.22). Det andra referensobjektet i detta sammanhanget är Sveriges ekonomiska välstånd. Detta baseras på att Sverige befinner sig inom Kinas intressesfär när det gäller strategiska investeringar och uppköp vilket påverkar Sveriges ekonomiska förhållanden (Säkerhetspolisen, 2019, s.33). Som tidigare nämnts antas strategiska uppköp även bidra till underrättelseverksamhet (Säkerhetspolisen, 2020, s.24). Säkerhetspolisen skriver "Underrättelseverksamheten leder också till omfattande ekonomiska förluster där jobb och tillväxt i Sverige kan påverkas" (Säkerhetspolisen, 2019, s.22). Vidare antar man att förlusten av information och kunskap varje kostar den svenska ekonomin miljardbelopp (Säkerhetspolisen, 2020, s.24). Hur allvarlig situationen anses vara uttrycks med följande ord, "Angreppen är så omfattande att de hotar jobb, välfärd och konkurrenskraft i Sverige – vårt ekonomiska välstånd. De påverkar också våra grundläggande fri- och rättigheter" (Säkerhetspolisen, 2021, s.8). Uttalandet öppnar upp för det tredje referensobjektet. Sveriges fri- och rättigheter som utgör grunden för demokratin hotas då Kina använder direktinvesteringar för politiskt inflytande. Detta ger uppfattningen att Kina motarbetar de fri- och rättigheter som Sverige innehar (Säkerhetspolisen, 2019 s. 6: Säkerhetspolisen, 2020, s. 24). Säkerhetspolisen utvecklas argumentet genom att koppla direktinvesteringar till inskränkandet av demokratiska beslutsprocesser. Sådär skriver de, "Det görs också allt fler kopplingar mellan olika områden, som att bedriva ekonomiska påtryckningar för att nå politiska mål." (Säkerhetspolisen, 2020, s.25).

Vidare anser säkerhetspolisen att Kina vill försvaga Sveriges handlingskraft (Säkerhetspolisen, 2019, s.29). Detta kan ses som en sammanfattning av den större hotbilden som innefattar de tre referensobjekten ovan. De samlade hoten antas utgöra en generell

begränsning av Sveriges suveränitet. En sådan begränsning skulle uppfylla kravet på existentiellt hot utifrån kriteriet att landet inte längre är fritt att påverka sitt eget öde (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24) Dessa tendenser antyds genomgående då Kina framförs som ett säkerhetshot i säkerhetspolisens diskurser (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24).

7.2.3 Hur legitimerar det existentiella hotet extraordinära åtgärder?

Sverige måste agera på samma sätt som de aktörer gör som bedriver underrättelseverksamhet och säkerhetshotande verksamhet mot vårt land. Det innebär att använda hela samhällets förmåga och säkerställa en samlad nationell ansträngning inom såväl statsförvaltningen, näringslivet som i övriga samhället (Säkerhetspolisen, 2020, s.33).

Att det skulle handla om retoriska argument för säkerhetsisering förstärks av påståendet att det svenska samhället måste agera omgående. Säkerhetspolisen skriver att utländsk makt annars kommer ha orsakat så stora skador att Sverige inte längre är kapabelt att upprätta ett fungerande totalförsvaret (Säkerhetspolisen, 2019, s.22). Båda uttalanden uttrycker att det existentiella hotet kräver åtgärder som både är omedelbara men också omfattande. "Hela samhällets förmåga" uttrycker åtgärder utöver det vanliga det vill säga säkerhetspolisen påstår att det krävs extraordinära åtgärder. Vidare uttrycks det att om dessa åtgärder inte implementeras så kommer Sverige vara försvarslöst i framtiden. Klas Friberg uttryckte i sin roll som chef för säkerhetspolisen:

Den bredare, djupare och mer komplexa hotbilden mot Sverige i kombination med de ökade sårbarheterna innebär att Sveriges säkerhet måste prioriteras framöver. Det gäller på den strategiska politiska nivån, hos våra myndigheter och i näringslivet. Ett säkrare Sverige kräver resurser, långsiktighet och uthållighet. Sverige har inte råd att inte prioritera skyddet (Säkerhetspolisen, 2019, s.7).

Det ligger i fas med tanken i säkerhetsiseringsteorin att en säkerhetsiserande aktör i en *speech act* uttrycker nödvändigheten att bemöta ett hot med omedelbar verkan eller att det kommer vara försent (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Säkerhetspolisen uttalar följaktligen både existentiella hot genom att påtala att hotet är av sådan karaktär att det kräver akuta åtgärder men också genom att påpeka hur omfattande konsekvenserna kommer vara annars. I

uttalandena presenteras också de extraordinära åtgärderna i form av sitt omfång. Båda citaten uttrycker att åtgärderna måste ske koordinerat i stora delar av samhället. Säkerhetsisering tar sig uttryck i flyttandet av ett ämne från problem till säkerhetsproblem, då detta sker finns det inte längre utrymme för diskussion säkerhetsshotet måste "prioriteras" liksom Friberg säger det (Säkerhetspolisen, 2019, s.7)(Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24).

7.3 WPR-analys av regeringen

7.3.1 What's the problem represented to be in this specific case?

För att skapa en övergripande förståelse för regeringens förhållningssätt till Kina presenteras regeringens skrivelse "Arbete i frågor som rör Kina". I denna skrivelse proklameras att de nationella svenska säkerhetsintressena ska vara vägledande i relationen till Kina gällande alla aspekter inom relationen mellan länderna. Regeringen menar även att det är viktigt att beakta de risker som medför samverkan mellan länderna utifrån ett försvars- och säkerhetsperspektiv. Detta gäller företags- och innovationsinvesteringar, tekniskt samarbete samt andra former av samarbete mellan svenska och kinesiska aktörer. Samtidigt menar regeringen på att Kina är viktigt för svensk tillväxt och arbetstillfällen samt att regeringen avser att utveckla handeln av export och import samt investeringar. Regering ska även fortsätta föra dialog med Kina om att modernisera de bilaterala handelsavtalen (Regeringen, Skr 2019/20:18, s. 14). Vidare stödjer Anna Hallbergs uttalande vikten av handeln med Kina, "Som vi påpekar i skrivelsen vill vi från regeringens sida utveckla handeln med Kina. Samtidigt är respekten för det multilaterala handelssystemet i WTO grundläggande för Sveriges och EU:s handelspolitik. Att vi har ett fungerande handelssystem är över huvud taget grundläggande för Sverige som handelsberoende land" (Anna Hallenberg, 2020).

Mikael Dambergs uttalande poängterar även en annan synvinkel inom ramen för utländska direktinvesteringar: "Säkerhetsfrågor står högt upp på regeringens agenda och regeringen har redan tagit en rad initiativ för att minska risken för oönskade utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden. Den 1 januari 2021 skärptes bl.a. bestämmelserna i säkerhetsskyddslagen. Lagändringarna gör det möjligt att stoppa överlåtelser av säkerhetskänslig verksamhet och egendom av betydelse för Sveriges säkerhet. Det pågår även ett arbete med att ta fram lagförslag som bl.a. syftar till att stärka tillsynen på området. Regeringen har beslutat flera myndighetsuppdrag i syfte att fördjupa myndigheternas samverkan kring utländska direktinvesteringar och för att förbättra myndigheternas kunskapsläge" (Damberg, 2021).

De bakomliggande antagandena är: 1) Regeringen konstaterar att det finns en kunskapsbrist och bristande samverkan mellan myndigheterna gällande utländska direktinvesteringar. 2) Genom att regeringen yttrar att de vill öka dialogen uttrycker de att det finns en bristande dialog med Kina gällande handel och investeringar.

7.3.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the problem?

Den svenska kina-strategin lyfter fram antagandet att kinesiska direktinvesteringar är direkt nödvändiga för den svenska marknadens tillväxt, den socialdemokratiska regeringen går så långt och menar att stora mängder arbetsplatser hade gått förlorade utan pengarna från Kina (Regeringen, Skr. 2019, s.10). I statsrådets uttalanden finns det en återkommande tematik som betonar antagandet att den svenska ekonomin är beroende av investeringar från Kina.

Regeringens uttalade inställning till utländska direktinvesteringar skildras i Sveriges före detta energiministers påstående. Här nämns till och med ordet "säkerhetsrisk" i samband med kinesiska direktinvesteringar men uttalandet har ändå avsäkerhetsiserande tendenser. Farmanbar betonar starkt att marknaden är öppen och hur viktig kontakten till Kina är. Detta är ett tydligt exempel på hur en uttalad "säkerhetsrisk" ändå kan behandlas som "vanlig" politik istället för att sträva efter drastiska åtgärder (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.27).

Mikael Damberg påstår dessutom att kinesiska direktinvesteringar är nödvändiga för ökad tillväxt, produktivitet och sysselsättning. Därför är det viktigt för Sverige att även i framtiden vara en attraktiv destination för direktinvesteringar (Damberg, 2020). Den före detta handelsministern Ann Hallberg menar även att Sverige måste fortsätta arbeta aktivt för att attrahera investeringar i den hårda internationella konkurrensen (Hallberg, 2020). Hallberg bygger ut argumentet kring detta antagande och menar att "Hälften av den svenska exporten kommer från utlandsägda företag som investerat i Sverige och nästan hälften av de privata investeringarna inom forskning och utveckling görs av utlandsägda företag" (Hallberg, 2020). Genom att betona fördelar med det potentiella hotet visar regeringens representanter att ämnet är öppet för politisk debatt och statsrådet tar därmed tydligt avstånd från säkerhetsiserande drag (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Anna Hallbergs, Sveriges före detta handelsminister, yttrande gällande utländska direktinvesteringar belyser ytterligare regeringens diskurs inom ramen för frågan: "Regeringen är väl medveten om att utländska direktinvesteringar kan påverka Sveriges säkerhet. Det finns risker kopplade till att utländska

aktörer förvärvar viss verksamhet som hanterar kritisk infrastruktur och säkerhets känsliga uppgifter och teknologier.” (Hallberg, 2020). I detta uttalande beskriver Hallberg medvetenheten om risken med utländska direktinvesteringar och det säkerhetshot som dessa utgör för Sverige.

Regeringens diskurs gällande kinesiska direktinvesteringar sammanfattas som antagandet att ekonomiska fördelar med direktinvesteringarna är en nödvändighet för den svenska ekonomins fortsatta utveckling och välståndets bevarande. Svenska statsråd och den officiella kinastrategin yttrar att Sverige är beroende av marknadens öppenhet och på denna marknad är Kina en viktig aktör. Det finns ett behov av ett öppet och attraktivt investeringsklimat i relationen till Kina. Uttalandena har ett dubbelt budskap att Sverige behöver omfattande kinesiska investeringar men att de kan utgöra en säkerhetsrisk. Diskursen som uttrycks av regeringen och dess statsråd är att Sveriges ekonomi bygger på frihandel och att det föreligger ett omfattande beroende av utländska direktinvesteringar, speciellt kinesiska direktinvesteringar.

7.4 Regeringens avsäkerhetiserande tendenser i frågan

Efter WPR-analysen av regeringsmaterialet kunde författarna konstatera att regeringen inte uttryckte en säkerhetsdiskurs utan snarare avsäkerhetiserade kinesiska direktinvesteringar. I analysen nedan kommer argumenten för detta resonemang att presenteras. Därmed appliceras inte analysverktygen från 8.5 utan fokuset ligger endast på att analysera och förklara regeringens avsäkerhetiserande drag av ämnet i fråga. Det gick inte att identifiera konstruktionen av referensobjekt, existentiella hot eller extraordinära åtgärder i det studerade materialet.

7.4.1 Hur uttrycker regeringen avsäkerhetisering av kinesiska direktinvesteringar

Hallenbergs, Farmanbars och Dambergers uttalanden gällande handelsrelationen med Kina samt *Arbete i frågor som rör Kina* uttrycker vikten av direktinvesteringar från Kina. “Regeringens förhållningssätt gentemot Kina definieras utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för det svenska samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet inom alla relevanta områden säkerställs.” (Regeringen, Skr. 2019/20:18, s.3). Uttalandet påpekar att regeringen vill ta hänsyn till samhällets bästa men även Sveriges säkerhet. I samma text

framförs sedan att, “Kina blir allt viktigare för svensk tillväxt och svenska arbetstillfällen. Regeringen avser att utveckla de ekonomiska banden till Kina, inklusive genom ökad export och investeringar.” (Regeringen, Skr. 2019/20:18, s.14). Vad som kallas “samhällets bästa” i första uttalandet kan antas inkludera ekonomins tillväxt och bevarandet av arbetsplatser.

Hallenberg menar på att Sverige är ett handelsberoende land som inte klarar att upprätthålla sin nuvarande ekonomi utan kinesiska direktinvesteringar. Sverige måste även i framtiden vara attraktivt för just dessa pengar. I detta fallet uttrycks inget existentiellt hot kopplat till kinesiska direktinvesteringar av den svenska regeringen. Det vill säga det finns inget hotat referensobjekt. Istället betonas de positiva aspekterna av direktinvesteringarna med vetskap att dessa bär med sig risker. För att tydliggöra Regeringens resonemang kan Khashayar Farmanbars uttalande gällande Sveriges ekonomi och riskerna med utländska direktinvesteringar utveckla detta:

“Inledningsvis vill jag framhålla att Sverige har en öppen ekonomi med stark betoning på frihandel. Utländska investeringar tillför kapital, kunskap och kompetens som är viktiga för Sverige. Regeringen är samtidigt väl medveten om att utländska investeringar i vissa verksamheter, såsom kritisk infrastruktur, kan innebära säkerhetsrisker.” (Farmanbar, 2022).

Utländska investeringar bör i detta fall förstås som kinesiska eftersom Farmanbar säger detta som svar på en fråga kring specifikt kinesiska investeringar (Farmanbar, 2022). Farmanbars uttalande i sig uttrycker avsäkerhetiserande tendenser. Genom att tala om “säkerhetsrisker” i en kontext där en alternativ positiv åsikt kring kinesiska direktinvesteringar presenteras behandlas frågan inom ramen för “normal politik” där alternativ kan diskuteras (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.24). Detta tyder på att regeringens uttalanden har avsäkerhetiserande tendenser. Genom att skapa uteslutning av termer gällande hot och säkerhet ersätts dessa istället med en retorik av allmän karaktär genom att förminska hotet av utländska direktinvesteringar. Denna förminskning görs genom att regeringen talar om vikten av de ekonomiska fördelarna med Kina (Buzan, Wæver, Wilde, 1998, s. 29).

7.5 Översikt

Nedan ges en översikt av de säkerhetiserande respektive avsäkerhetiserande dragen som identifierades i analysen.

Figur 1. Säkerhetspolisens säkerhetiserande drag

Aktör	Diskurs	Referensobjekt	Existentiellt hot	Extraordinära åtgärder
Säkerhetspolisen	Kina är en fientlig stat Sverige kommer skadas av Kinas strävan efter makt	Sveriges möjlighet till totalförvar, Ekonomiska välståndet Demokratiska fri- och rättigheter	Sverige är inom Kinas intressesfär vilket hotar Sveriges handlingsförmåga	Omedelbara ansträngningar inom alla samhällets områden för att bygga upp totalförsvaret

Figur 2. Regeringens avsäkerhetiserande drag

Aktör	Diskurs	Avsäkerhetiserande drag	Argument
Regeringen	Sverige är beroende av utländska direktinvesteringar.	Håller ämnet inom en diskurs för diskussion	Ekonomiska fördelar - Tillväxt - Arbetsplatser

8. Diskussion och slutsats

Den gamla konflikten mellan den liberala öppenheten och säkerhetsisering av ekonomiska förhållanden tar sig uttryck i regeringens uttalanden som antyder en komplicerad avvägning mellan säkerhet och ekonomisk öppenhet. 1998 görs antagandet att den ökade globala liberaliseringen kommer att leda till nya säkerhetsproblem (Buzan, Wæver & Wilde, 1998, s.211). I denna studie har vi kunnat analysera de säkerhetsiserande respektive avsäkerhetsiserande dragen kring ett sådant nyuppkommet och aktuellt problem. Resultatet är intressant då analysen tyder på omfattande försök till avsäkerhetsisering i regeringens diskurs men empirin i delen *EU:s och Sveriges respons* talar för att omfattande åtgärder har mobiliserats för bemötandet av hotet från direktinvesteringar (Regeringskansliet, 2021).

Målet med studien var att besvara frågan, *hur skiljer sig regeringens kontra säkerhetspolisens uttryckta diskurs kring kinesiska direktinvesteringar i respektive uttalanden under mandatperioden 2018-2022 utifrån ett säkerhetsperspektiv?* Studien kan konstatera att det identifierats säkerhetsiserande och avsäkerhetsiserande tendenser och drag. Enligt analysen som gjordes med WPR-ansatsen har säkerhetspolisen och regeringen både uppvisat likheter och skillnader i föreslagna åtgärder och därmed de presenterade problemen. Säkerhetspolisen vill täcka kunskapsluckan mellan sårbarhet och säkerhetsskydd, vill ha mer ansträngningar för att bemöta säkerhetshotet och fler politiska åtgärder för att skydda Sverige. Regeringen konstaterar också att det krävs utökad kunskap, samt ökad samverkan mellan myndigheterna gällande kinesiska direktinvesteringar. Regeringen uttrycker dessutom en vilja att öka dialogen med Kina kring handelsfrågor. Problemen identifieras således vara bristande kunskap och samverkan inom myndigheterna samt bristande dialog med Kina.

Aktörernas respektive diskurser som analyserades utifrån WPR uppvisar tydligare skillnader än problemformuleringen. Säkerhetspolisen har en genomgående skeptisk syn gentemot Kina som stat samt landets ekonomiska verksamheter. Kina uttrycks vara en antagonistisk stat som använder direktinvesteringar för att skada Sverige och allvarligt hotar landets framtida förmåga till totalförsvar. Kinesisk stöld av information och teknologi från strategiskt förvärvade bolag hotar även det svenska välståndet och Sveriges demokratiska fri- och rättigheter. Regeringen utesluter inte risker med direktinvesteringar i diskurserna men betonar starkt den ekonomiska aspekten och dess fördelar för den svenska ekonomin. Antagandet är att det svenska systemet i sig är beroende av utländska direktinvesteringar varav Kina utgör

en viktig del som inte kan gå förlorad. Diskursen möjliggör en förminskning av hotet gällande utländska direktinvesteringar genom att påtala vikten av de ekonomiska fördelarna med Kina.

Säkerhetspolisen uttrycker att det finns existentiellt hotade referensobjekt och att kinesiska direktinvesteringar är en del av hotbilden. Objekt vars fortsatta överlevnad anses ifrågasatt är den framtida förmågan till totalförsvar, det ekonomiska välståndet och fri- och rättigheter. Dessa hotas i och med att Sverige befinner sig inom Kinas intressesfär för direktinvesteringar. Säkerhetspolisen yttrar även att Kina är ett auktoritärt land med en odemokratisk regim vilket ses som bidragande till hotbilden. Behovet av extraordinära åtgärder legitimeras av säkerhetspolisen genom att betona den akuta situationen. Om Sverige inte agerar idag är det försent. Regeringen och statsråd proklamerar att säkerhetstänkandet är centralt i kina-politiken men samtidigt framhävs hur viktiga kinesiska investeringar är för den svenska tillväxten och nationella arbetstillfällena. Följaktligen konstateras det att de ekonomiska banden mellan länderna ska utvecklas. Kinesiska direktinvesteringar omtalas på ett vis som håller ämnet inom "normal" politik och borta från säkerhetspolitiken.

Möjlighet till fördjupning och utveckling

För att utveckla denna studie för framtida forskning skulle studier av faktiska policyförslag skapa en ytterligare dimension för området. Genom att studera faktiska policys, inte endast uttalande, skulle en fördjupad kunskap kunna möjliggöras. Att undersöka policys med hjälp av WPR skulle ett tydliggörande av problemrepresentationen inom dessa belysas. Detta skulle tydliggöra regeringens problemrepresentation inte bara i talhandling, som denna studie har presenterat, utan även i faktiskt handlande inom fattade beslut. Dessutom hade det varit gynnsamt att ge debatten kring kinesiska direktinvesteringar lite mer tid för att kunna dra fler tydliga slutsatser. För att verkligen kunna ta steget från säkerhetiserande tendenser och tala om säkerhetisering behöver allmänheten legitimera de extraordinära åtgärderna som säkerhetspolisen föreslår till den grad att de är på en plattform där det är realistiskt att de kan genomföras (Buzan, Wæver, Wilde, 1998, s.25). Dessutom består den presenterade analysen av ett begränsat material, för att stärka uppfattningen kring diskursen skulle ett större material kunna beaktas eller om möjligheten finns ställa tydliga frågor till ansvariga personer.

Referenslista

Den guide som används för referenslistan är:

Högskolan Borås (2022) *Guide till Harvardsystemet*.

<https://www.hb.se/globalassets/global/hb---extern/biblioteket/skriva-och-referera/harvardguiden-version9-9-1.pdf> (Hämtad: 2022-12-03)

Tryckta källor

Bacchi, C. (2009) *Analysing policy : what's the problem represented to be?* 1 uppl. Pearson Education.

Buzan, B, Wæver, O & Wilde, de J. (1998) *Security: A New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publisher, Inc: Colorado & London

Byman, A. (2016) *Samhällsvetenskapliga metoder*. 5 uppl. Oxford University Press.

Elektroniska källor

Bacchi, C. (2018) "Comparing WPR and critical discourse analysis", *Carol Bacchi* [Blogg].
<https://carolbacchi.com/2018/05/14/comparing-wpr-and-critical-discourse-analysis/> (Hämtad: 2022-12-12)

Bickenbach, F & Liu, W. (2018) : Chinese Direct Investment in Europe – Challenges for EU FDI Policy, *CESifo Forum*, ISSN 2190-717X, ifo Institut – Leibniz Institut für Wirtschaftsforschung an der Universität München, München, Vol. 19, No. 4, pp. 15-22.
<https://www.cesifo.org/DocDL/CESifo%20Forum-2018-4-bickenbach-liu-chinese-FDI-december.pdf> (Hämtad: 2022-11-29)

Brennen, L. & Vecchi, A. (2021) *The European Response to Chinese Outbound Foreign Direct Investment: Introducing a Dynamic Analytical Framework*.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/dech.12679> (Hämtad: 2022-12-03)

Damberg, M. (2020) *Granskning av utländska direktinvesteringar*. Riksdagen.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skriftlig-fraga/granskning-av-utlandska-direktinvesteringar_H7111136 (Hämtad: 2022-12-08)

Direktinvesteringsutredningen (2021) *Granskning av utländska direktinvesteringar* (SOU 2021:87).Regeringen.

<https://www.regeringen.se/4aaa4c/contentassets/ce5bb47ea46f4ea4b61bfb0c2cdb241e/granskning-av-utlandska-direktinvesteringar-sou-202187-utan-omslag.pdf> (2022-12-02)

Elander, I, Granberg, M & Montin, S. (2021) *Governance and planning in a 'perfect storm': Securitising climate change, migration and Covid-19 in Sweden*. Elsevier. vol. 164. <https://doi.org/10.1016/j.progress.2021.100634> (Hämtad: 2022-12-14)

Farmanbar, K. (2022) *Kinesiskt ägande av vindkraft*. Riksdagen https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svar-pa-skriftlig-frag/kinesiskt-agan-de-av-vindkraft_H9121556 (Hämtad: 2022-12-09)

Government of the United Kingdom (2022) *PM speech to the Lord Mayor's Banquet: 28 November 2022*. [Pressmeddelande] 28 november. <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-speech-to-the-lord-mayors-banquet-28-november-2022> (Hämtad: 2022-12-17)

Hallberg, A. (2020) *Säkerhetsgranskning av utländska direktinvesteringar*. Riksdagen https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skriftlig-frag/sakerhetsgranskning-av-utlandska-investeringar_H711766 (Hämtad: 2022-12-10)

Hellström, J, Almén, O & Englund, J. (2019) *Kinesiska bolagsförvärv i Sverige: en kartläggning*. Totalförsvarets forskningsinstitut. <https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI%20Memo%206903> (Hämtad: 2022-12-03)

Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (2020) *Must årsöversikt 2020*. <https://www.forsvarsmakten.se/siteassets/4-om-myndigheten/dokumentfiler/rapporter/must-arsoversikt-2020.pdf> (Hämtad: 2022-12-27)

Regeringskansliet (2021) *Granskning av utländska direktinvesteringar*. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/11/sou-202187/#:~:text=En%20s%C3%A4rskild%20utredare%20ska%20%C3%A4mna,f%C3%B6r%20s%C3%A4kerhet%20eller%20allm%C3%A4n%20ordning.> (Hämtad: 2022-12-04)

Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2019 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union (OJ L 79I , 21.3.2019, p. 1–14). <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj> (Hämtad: 2022-12-09)

Statista (2022) *Annual flow of foreign direct investments from China to Sweden between 2011 and 2021 (in million U.S. dollars)*. <https://www.statista.com/statistics/720599/china-outward-fdi-flows-to-sweden/> (Hämtad: 2022-12-07)

Säkerhetspolisen (2019) *Årsboken 2019*. https://sakerhetspolisen.se/download/18.310a187117da376c6603190/1637581422822/Arsbok_2019.pdf (Hämtad: 2022-12-02)

Säkerhetspolisen (2020) *Årsboken 2020*. https://sakerhetspolisen.se/download/18.310a187117da376c6601ddd/1637581090097/sakerhetspolisens_arsbok_2020.pdf (Hämtad: 2022-12-02)

Säkerhetspolisen (2021) *Årsboken 2021*. https://sakerhetspolisen.se/download/18.650ed51617f9c29b552287/1649683389251/Sakerhetspolisens_arsbok%202021.pdf (Hämtad: 2022-12-03)

Tamma, P. (2022) Germany's Baerbock warns Scholz ahead of his China trip. *Politico*, 1 november. <https://www.politico.eu/article/germanys-baerbock-warns-scholz-ahead-of-his-china-trip/> (Hämtad: 2022-12-18)

Utrikesdepartementet (2019) *Arbetet i frågor som rör Kina*, (Skr. 2019/20:18). <https://www.regeringen.se/4a72e0/contentassets/8a6d4e54b01d48ed9c196a252d09aff4/arbete-i-fragor-som-ror-kina-skr-2019-20-18.pdf> (Hämtad: 2022-12-01)

Wæver, O. (1995) *Securitization and desecuritization*. Tillgänglig online: <https://www.libraryofsocialscience.com/assets/pdf/Waever-Securitization.pdf> (Hämtad: 2022-12-10)

Zhang, Y. (2013) *'China anxiety': discourse and intellectual challenges*. Wiley Online Library, vol 44, no. 6, s. 1407-1425. <https://doi.org/10.1111/dech.12062> (Hämtad: 2022-11-28).